

Ba cấp chính phủ

ÚC là quốc gia theo thể chế dân chủ đại nghị, tức là người dân có quyền bầu cử chọn người đại diện cho mình để phát ngôn và quyết định thay cho mình.

Công dân Úc bầu cử để chọn ra người đại diện cho từng cấp trong ba cấp chính phủ – Liên bang, Tiểu bang hay Lãnh thổ và Địa phương.

Chính phủ Liên bang

Nơi đề ra các quyết định cho Chính phủ Liên bang là Quốc hội Liên bang, gồm có hai viện - Hạ viện và Thượng viện.

Các vị đại diện được bầu vào Hạ viện được gọi là Dân biểu Hạ viện. Trong Hạ viện có 150 vị dân biểu và mỗi người làm đại diện cho một khu vực riêng biệt hay đơn vị bầu cử.

Người đứng đầu Chính phủ Liên bang gọi là Thủ tướng.

Cứ ba năm phải có một lần bầu cử liên bang bởi vì Hiến pháp Úc quy định giới hạn nhiệm kỳ quốc hội của Dân biểu Hạ viện.

Các vị đại diện được bầu vào Thượng viện được gọi là Thượng Nghị sĩ. Họ đại diện cho tiểu bang hoặc vùng lãnh thổ. Mỗi tiểu bang có 12 Thượng Nghị sĩ và mỗi vùng lãnh thổ có 2 Thượng Nghị sĩ. Nhiệm kỳ của Thượng Nghị sĩ tiểu bang là sáu năm, của Thượng nghị sĩ vùng lãnh thổ là ba năm.

Chính phủ Liên bang chịu trách nhiệm về các lĩnh vực: ngoại giao, an sinh xã hội, quan hệ lao động, thương mại, di trú, tiền tệ và quốc phòng.

Chính phủ Tiểu bang và Lãnh thổ

Nơi đề ra các quyết định cho chính phủ tiểu bang là Quốc hội tiểu bang. Mỗi Quốc hội tiểu bang đều có hai viện, trừ Quốc hội tiểu bang Queensland là ngoại lệ.

Các vị đại diện được bầu vào Quốc hội tiểu bang được gọi là “nghị sĩ” - Nghị sĩ Viện Lập pháp hay Nghị sĩ Quốc hội, và Nghị sĩ Hội đồng Lập pháp. Người đứng đầu Chính phủ tiểu bang gọi là Thủ hiến.

Quy chế tại Vùng Lãnh thổ miền Bắc và Vùng Lãnh thổ Thủ đô Úc có khác. Mỗi Quốc hội tại vùng lãnh thổ chỉ có một viện gọi là Viện Lập pháp. Người đứng đầu Chính phủ Vùng Lãnh thổ gọi là Tổng thống.

Chính phủ Tiểu bang và vùng Lãnh thổ chịu trách nhiệm về các lĩnh vực: tư pháp, sự vụ về người tiêu dùng, y tế, giáo dục, lâm nghiệp, giao thông công cộng và đường xá chính.

Chính phủ Địa phương

Nơi đề ra quyết định cho chính phủ địa phương thường được gọi là Hội đồng thành phố hoặc Hội đồng Quận hạt. Hội đồng do Chính phủ tiểu bang lập ra để chăm lo những nhu cầu cụ thể tại một thành phố hoặc cộng đồng địa phương. Những vị đại diện do dân bầu ra để tham gia hội đồng được gọi là ủy viên hội đồng. Người đứng đầu hội đồng là thị trưởng hay chủ tịch quận hạt.

Chính phủ địa phương chịu trách nhiệm về các lĩnh vực: bảo dưỡng đường xá địa phương, thu rác, quản lý xây dựng, phân lô đất đai, y tế công cộng và các nơi sinh hoạt vui chơi như là bể bơi.

Muốn biết thêm chi tiết về quy trình bầu cử, việc đăng ký và việc đi bầu xin coi trang mạng của AEC tại địa chỉ www.aec.gov.au hoặc gọi số 13 23 26.

Muốn biết thêm chi tiết bằng tiếng Việt, xin gọi số 1300 720 152.